

29.06.2021

Χαιρετισμός του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, Αλ. Τσίπρα, στην ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών

Θέλω να σας ευχαριστήσω θερμά για την πρόσκληση.

Θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό το γεγονός ότι πάντοτε υπάρχουν ανοιχτοί διάλογοι επικοινωνίας. Και ξέρετε είναι πάρα πολύ σημαντικό να υπάρχουν αυτοί οι ανοιχτοί διάλογοι επικοινωνίας και να υπάρχει και ειλικρίνεια.

Θεωρώ πιο σημαντικό να συνομιλούν αυτοί οι οποίοι διαφωνούν παρά αυτοί οι οποίοι συμφωνούν.

Και μέσα από το διάλογο νομίζω ότι μπορεί να υπάρχει καλύτερη κατανόηση των θέσεων, των προθέσεων. Δεν είμαι βέβαιος αν ο ένας μπορεί να επηρεάζει τον άλλον, αλλά νομίζω ότι αν υπάρχει έστω και μόνο μία πιθανότητα, μόνο έτσι μπορεί να επιτευχθεί.

Είναι και η φετινή ομιλία μου εδώ δυστυχώς σε συνθήκες υγειονομικής αυστηρότητας, πρωτοφανείς συνθήκες. Είναι λίγο δύσκολο να μιλάει κανείς σε ένα άδειο αμφιθέατρο. Θα προσπαθήσω όμως να συγκεντρώσω την σκέψη μου, διότι θεωρώ ότι είναι σημαντικό να καταθέσω κάποιες απόψεις, και μετά είμαι στη διάθεσή σας να κουβεντιάσουμε.

Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να ξεκινήσω δίνοντας μια εικόνα που δεν αφορά μόνο τη χώρα μας, αφορά αν θέλετε την παγκόσμια κοινή γνώμη, την παγκόσμια σφαίρα.

Τα μεγάλα ερωτήματα που, κατά την άποψή μου, κυριαρχούν αυτή τη στιγμή σε ολόκληρο τον κόσμο είναι δύο:

Πώς θα αναχαιτίσουμε την κλιματική κρίση.

Και πώς θα αναχαιτίσουμε τις συνέπειες του οικονομικού μοντέλου των τελευταίων δεκαετιών.

Ερωτήματα που δεν τα έθεσε μεν η πανδημία.

Η πανδημία όμως έκανε εξαιρετικά επείγον αυτά τα ερωτήματα να απαντηθούν.

Εδώ και περίπου μια δεκαετία, οι ηγεσίες, οι πολιτικές ηγεσίες του δυτικού κόσμου, θα μου επιτραπεί η έκφραση, προσπαθούν να αγνοήσουν τον ελέφαντα στο δωμάτιο.

Διάφορες αφηγήσεις σε κάθε χώρα ή και διεθνώς εμφανίστηκαν για να πείσουν τους πολίτες ότι το κυρίαρχο οικονομικό μοντέλο είναι μια χαρά, απλά υπάρχουν αυτοί που το εμποδίζουν να ανθίσει.

Στην Ελλάδα ήταν το κοινωνικό κράτος και το ότι ζούσαμε παραπάνω από τις δυνατότητές μας, για να θυμηθώ μια προσφιλή φράση στους δανειστές μας εκείνη την περίοδο.

Στις ΗΠΑ ήταν η υψηλή φορολογία των επιχειρήσεων.

Στη Γαλλία ήταν το ασφαλιστικό.

Στην Αγγλία ήταν η καταπιεστική Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σε κάθε γωνιά του κόσμου πάντα κάτι άλλο έπρεπε να φταίει εκτός από το προφανές. Και ποιο είναι το προφανές;

Το κυρίαρχο οικονομικό δόγμα.

Η πανδημία δυστυχώς κατέδειξε αυτό το προφανές, αλλά ταυτόχρονα και την ανάγκη υπέρβασής του.

Σε αυτό το περιβάλλον, όποιος αντιμετωπίζει τα πράγματα με στοιχειώδη υπευθυνότητα, βάζει στο τραπέζι το ζήτημα μιας νέας οικονομικής πολιτικής. Είναι επείγουσα ανάγκη μια νέα οικονομική πολιτική:

Να μειώσει τις ανισότητες.

Να προστατέψει το περιβάλλον.

Να συμβάλλει σε μια μακρά, βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη.

Και θα ήταν, κάτι το οποίο έχετε ακούσει να το λέω ξανά και ξανά, αλλά είναι εντυπωσιακό ότι ακόμα και ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος των ΗΠΑ έχει θέσει αυτό το ζήτημα. Και σημείωσε – έγκαιρα, κατά την άποψή μου – το τέλος του παλιού κόσμου μετά το πέρας της πανδημίας και της ψευδαίσθησης των λεγόμενων trickle-down economics.

Ογδόντα τρεις επιφανείς πολυεκατομμυριούχοι και δισεκατομμυριούχοι από 7 διαφορετικές χώρες του κόσμου, δημοσίευσαν πρόσφατα ένα μανιφέστο που λέει το εξής ανατριχιαστικό, κ. Πρόεδρε: Φορολογήστε μας.

Οι G7 έβαλαν στο τραπέζι την πρόταση για ένα παγκόσμιο εταιρικό φόρο στις πολυεθνικές επιχειρήσεις.

Ο ΟΗΕ μιλά για την ανάγκη καταπολέμησης της ακραίας φτώχειας.

Ο ΠΟΥ, και όχι μόνο η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, προειδοποιεί για την ανάγκη μείωσης των ωρών εργασίας.

Ακόμα και το ΔΝΤ, και η γνωστή σε εμάς κ. Λαγκάρντ, κάλεσε τα κράτη να αυξήσουν τη φορολογία στο μεγάλο πλούτο.

Τι μπορεί να σημαίνουν όλα αυτά είναι το ερώτημα.

Όλοι αυτοί ανακάλυψαν την αναγκαιότητα να κάνουμε μια αριστερή στροφή; Ανακάλυψαν τα καλά του σοσιαλισμού;

Όχι. Δεν είναι αυτό.

Είναι μια σειρά προτάσεων που εδράζονται σε μια στοιχειώδη θα έλεγα νέα λογική.

Ανεξάρτητα αν κάποιος τις υποστηρίζει ηθικά και ιδεολογικά, όπως εμείς, ή απολύτως συμφεροντολογικά, δεν έχει καμία σημασία.

Σημασία έχει ότι πλέον έχουμε ξεκινήσει σε παγκόσμια κλίμακα να συζητάμε σε μια νέα βάση.

Στην Ελλάδα όμως, δυστυχώς, αυτή η συζήτηση ακόμα μοιάζει ξένη.

Θα έλεγα ότι μοιάζει σχεδόν αιρετική.

Οποιαδήποτε αντίστοιχη πρόταση συνεχίζει να θεωρείται σπατάλη, λαϊκισμός, λεφτόδεντρα.

Και φυσικά, το αναμάσημα όλων εκείνων των συνταγών που μας οδήγησαν πριν από λίγα χρόνια στη χρεοκοπία, συνεχίζουν ορισμένοι να το θεωρούν ως «αναπτυξιακή πολιτική».

Η Ελλάδα σήμερα, σε μια εποχή που ο κόσμος αρχίζει να αλλάζει τρόπο σκέψης, μοιάζει βυθισμένη σε μια αντίληψη που έρχεται από το χτες. Και θα μου επιτραπεί εδώ να ασκήσω κριτική και σε εσάς ότι δεν ανοίγετε αυτήν τη συζήτηση, κυρίως όμως στην κυβέρνηση που θεωρώ ότι είναι βυθισμένη σε αυτές τις ιδεολογικές εμμονές.

Εκ των πραγμάτων η κρίση της ελληνικής οικονομίας αποδίδεται στην ανάπτυξη – αναφέρομαι στην κρίση που μας οδήγησε στα μνημόνια- αποδίδεται στην ανάπτυξη των παραδοσιακών τομέων με ισχυρά πλεονεκτήματα (ναυτιλία, τουρισμός, κατασκευές), και στην ψευδαίσθηση της περιόδου πριν από το 2008, ότι τα μεγάλα έργα, η πιο εσωστρεφής οικονομία, και η κατανάλωση, μαζί με ένα σχέδιο μαζικών ιδιωτικοποιήσεων, θα μπορούσαν να διασφαλίσουν τη ροή διεθνών πόρων στην οικονομία και μπορούσαν να στηρίξουν μια γρήγορη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Θέλω λοιπόν να σας ενημερώσω ότι αυτό το μοντέλο χρεοκόπησε. Και δεν χρεοκόπησε μόνο μαζί με τη χώρα το 2010, αλλά χρεοκόπησε σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στη χώρα μας όμως αυτή η χρεοκοπία είχε δραματικές επιπτώσεις. Ζήσαμε μια δεκαετία σκληρών μνημονιακών ρυθμίσεων που βύθισαν ακόμα περισσότερο την οικονομία.

Η επαναφορά λοιπόν του ίδιου μοντέλου τώρα που βγήκαμε απ' αυτή την πολυετή κρίση, κατά την άποψή μου, είναι όχι μόνο λάθος, είναι εξοργιστική.

Ποιο είναι αυτό το μοντέλο;

Οι ιδιωτικοποιήσεις σε ό,τι έχει απομείνει στο δημόσιο τομέα. Τι έχει απομείνει; Τα δίκτυα. Ακόμα πιο ελαστική αγορά εργασίας. Σε μια Ε.Ε. που έχει πάνω από το 60% των συμβάσεων εργασίας, συλλογικές συμβάσεις κι εμείς έχουμε μόνο το 16%, ακόμα μεγαλύτερη ελαστικοποίηση. Και ιδιωτικοποίηση μέρους του κοινωνικού κράτους, (επικουρικές συντάξεις, υγεία, δημόσια νοσοκομεία). Όλη αυτή η συζήτηση που έχει να κάνει με τη στήριξη ιδιωτικών κολεγίων και όχι υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, στο χώρο της Παιδείας. Και βεβαίως real estate, τουρισμός .. Όλα αυτά αναμενόμενα και ίσως χρήσιμα.

Αλλά εν πάση περιπτώσει όλα αυτά αποτελούν ένα μοντέλο το οποίο αποτελεί το παλιό, αποτυχημένο μοντέλο που διαμορφώθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '90. Ίσως με νέο περιτύλιγμα.

Θέλω να επισημάνω ότι η κυβέρνηση πριν την πανδημία παρέλαβε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ μια ευνοϊκή δημοσιονομική και οικονομική κατάσταση. Αυτό είναι αδιαμφισβήτητο. Η πιο τακτοποιημένη οικονομία, επιτρέψτε μου να πω, που παρέλαβε κυβέρνηση ποτέ από τη μεταπολίτευση και μετά, δεδομένων των συνθηκών.

- Ένα μαξιλάρι δημοσιονομικής ασφάλειας 37 δις ευρώ για πρώτη φορά στην ελληνική ιστορία.
- 11 συνεχόμενα τρίμηνα ανάπτυξης μετά από πολλά έτη ύφεσης. Κατάφερε όμως –να το θυμίσω αυτό– να επιβραδύνει την οικονομία ήδη το 4^ο τρίμηνο του 2019 και το πρώτο του 2020, δηλαδή πριν την πανδημία.

Και μετά την πανδημία συνεχίζει, παρά τις πρωτοφανείς συνθήκες που αντιμετωπίζουμε όλοι, δεν υπάρχει αμφιβολία ως προς αυτό, αλλά σε ό,τι αφορά τα οικονομικά εργαλεία που διαθέτει αντιμετωπίζει το πιο ευνοϊκό περιβάλλον που έχει αντιμετωπίσει ποτέ κυβέρνηση από την είσοδο της χώρας στην ευρωζώνη τουλάχιστον.

Έχει διαθέσιμα εργαλεία πάρα πολύ σημαντικά.

Έχει άρση των δημοσιονομικών περιορισμών, δεν έχει καμία υποχρέωση δηλαδή για πλεονάσματα, έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στις αγορές με φθηνά επιτόκια διότι η ΕΚΤ αγοράζει ελληνικά ομόλογα.

Έχει, έχουμε έναν καθαρό διάδρομο δεκαετίας από τη ρύθμιση χρέους που κάναμε το '18 για μια δεκαετία χαμηλών αποπληρωμών. Και φυσικά έχει το Ταμείο Ανάκαμψης που είναι πάρα πολύ σημαντικοί πόροι και πρέπει να αξιοποιηθούν σωστά.

Παρόλα αυτά όμως και εξαιτίας της εμμονής σε πολιτικές αποτυχημένες, κατά τη γνώμη μου, η χώρα κινδυνεύει να αντιμετωπίσει ξανά δημοσιονομικό πρόβλημα.

Δεν ξέρω αν παρακολουθήσατε την κατάθεση του Μεσοπρόθεσμου στη Βουλή – συζητιέται αυτές τις μέρες– εκεί θα διαπιστώσετε ότι υπάρχουν πολύ μεγάλες αντιφάσεις σε σχέση με το κλίμα αισιοδοξίας ότι τα επόμενα χρόνια θα είναι δημοσιονομικά ανέμελα χρόνια.

Μιλάμε στην πραγματικότητα για μια προσαρμογή 9 ποσοστιαίων μονάδων μέχρι το '23, όπου ο στόχος είναι να προσγειωθεί η ελληνική οικονομία σε πλεόνασμα 2%.

Τα λέω όλα αυτά για ποιο λόγο; Διότι πιστεύω ότι δε μας αξίζει να ζήσουμε ξανά την ίδια αυτή εμπειρία των δημοσιονομικών περιορισμών.

Η κυβέρνηση έχει όλες τις δυνατότητες και όλα τα εργαλεία αυτά να τα αποφύγει.

Αν παρ' ελπίδα αυτό δεν συμβεί, θα είναι αποκλειστική δική της ευθύνη και θα οφείλεται στις αποτυχημένες και παρωχημένες πολιτικές επιλογές, στις παρωχημένες συνταγές.

Οι μόνοι ωφελημένοι, κατά τη γνώμη μας, από αυτές τις συνταγές θα είναι προφανώς όχι οι εργαζόμενοι, οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, η υγιής επιχειρηματικότητα, αλλά θα είναι, ας μου επιτραπεί η έκφραση, αυτοί που θεωρούν τους εαυτούς τους ιδιοκτήτες της παλιάς Ελλάδας.

Όσοι δηλαδή θέλουν βεβαίως το παιχνίδι της ελεύθερης αγοράς αλλά με σημαδεμένα χαρτιά, με σημαδεμένη τράπουλα.

Όσοι στην πραγματικότητα φοβούνται τον ανταγωνισμό, φοβούνται να αναμετρηθούν στο επίπεδο της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Και ενώ οικτίζουν το κράτος, στην ουσία απαιτούν από αυτό να τους συντηρεί και να τους προστατεύει.

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Για να μπορέσει η Ελλάδα, η χώρα μας να πάει μπροστά, να γίνει μια χώρα που αρμόζει στον καιρό της και στις δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας και να παίξει το ρόλο της ως ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος, πιστεύω ότι πρέπει να έχει ορισμένες βάσεις.

Οι βάσεις αυτές αν θέλετε αφορούν την αφετηρία επανεκκίνησής της.

Και είναι ίσως και το μίνιμουμ της εθνικής και κοινωνικής προσπάθειας που πρέπει να γίνει κτήμα όλων μας την επόμενη μέρα, την ημέρα μετά την πανδημία.

Η πρώτη αφορά την εργασία

Ο γνωστός σε όλους μας επιχειρηματίας και εκδότης του διάσημου περιοδικού, ο Malcolm Forbes είχε πει κάποτε ότι: «Αν πληρώνεις τα ελάχιστα στους εργαζόμενούς σου, τότε θα πάρεις το ίδιο ακριβώς από αυτούς. Τα ελάχιστα».

Πώς λοιπόν θα βελτιώσουμε την παραγωγικότητα, χωρίς καλές δουλειές με αξιοπρεπείς μισθούς και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας;

Για πόσο ακόμα θα υποκρινόμαστε τους Ευρωπαίους, ενώ στην πραγματικότητα θέλουμε να ανταγωνιζόμαστε ένα τριτοκοσμικό μοντέλο και όχι ευρωπαϊκό, ή ενδεχομένως ένα μοντέλο που το βλέπουμε, το παρακολουθούμε σε χώρες της πρώην Ανατολικής Ευρώπης που εντάχθηκαν στην Ε.Ε.

Ένα μοντέλο δηλαδή μείωσης μισθολογικού κόστους και κατάρρευσης της ενεργούς ζήτησης.

Πιστεύω λοιπόν βαθιά ότι οποιαδήποτε συζήτηση για περαιτέρω μείωση του μισθολογικού κόστους είναι άκαιρη, άτοπη και βαθιά υπονομευτική της αναπτυξιακής προσπάθειας.

Είμαι ανοιχτός να συζητήσουμε σοβαρές προτάσεις για τη μείωση του μη μισθολογικού κόστους.

Αλλά οποιαδήποτε συζήτηση για περαιτέρω μείωση ή στασιμότητα των μισθών στο όνομα της μείωσης του μισθολογικού κόστους είναι και άτοπη και αντιαναπτυξιακή.

Θεωρώ ότι αντιθέτως η εσωτερική ζήτηση πρέπει να αναθερμανθεί και ο μόνος τρόπος είναι με την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος.

Γι' αυτό και, φαντάζομαι θα είδατε, θα το έχετε υπόψη σας, χθες καταθέσαμε τις προτάσεις μας για την εργασία, όχι με αμυντικό αλλά με επιθετικό προσανατολισμό και, μεταξύ άλλων, προτείναμε και την αύξηση του κατώτατου μισθού στα 800 ευρώ, που με τη σειρά του θα συμπαρασύρει προς τα πάνω το σύνολο των αμοιβών.

Η δεύτερη σημαντική βάση από την οποία πρέπει να συνεχίσουμε την κουβέντα μας και βάση επανεκκίνησης της χώρας και της οικονομίας αφορά το ιδιωτικό χρέος

Δεν μπορούμε να συζητάμε για το πώς θα κάνουμε ανακαίνιση στο σαλόνι και τι έπιπλα θα αγοράσουμε και ποια θα είναι η διαρρύθμιση, όταν έξω από το σπίτι είναι μια μπουλντόζα έτοιμη να το ρίξει, όταν έχει μια βόμβα στα θεμέλια το σπίτι.

Μόνο μέσα στην πανδημία δημιουργήθηκαν νέα χρέη ύψους 17 δις προς το δημόσιο και τις τράπεζες. Για το λόγο αυτό εμείς έχουμε καταθέσει μια ρηξικέλευθη, ριζοσπαστική αναλυτική πρόταση για τη λήψη άμεσων μέτρων που αφορούν:

Οφειλές προς το Δημόσιο με πλήρη διαγραφή τόκων και προσαυξήσεων, διαγραφή μέρους της ονομαστικής οφειλής και αποπληρωμή της υπόλοιπης οφειλής σε έως 120 δόσεις.

Και μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Και νομίζω ότι είναι μια συζήτηση η οποία θα ανοίξει σύντομα και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Με έξυπνες ιδέες για το πώς θα μπορούσε μια τέτοια λογική συγχώρεσης χρέους που δημιουργήθηκε χωρίς ηθική ευθύνη όσων επιχειρούσαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας να αποτελέσει μια στρατηγική για την επανεκκίνηση της οικονομίας.

Η τρίτη βάση είναι αυτό που όλοι συζητάμε, όλοι συμφωνούμε νομίζω, σημασία όμως έχει ο δρόμος για να ακολουθήσουμε, και αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, την πράσινη ανάπτυξη, την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Η χώρα μας πρέπει να γίνει πρωτοπόρος σ' αυτή την προσπάθεια.

Και ο λόγος που αυτό πρέπει να συμβεί είναι εξαιρετικά απλός.

Γιατί εκτός από ηθικά αναγκαίο είναι και οικονομικά επωφελέστερο.

Η Ελλάδα μετά την πανδημία πρέπει να επενδύσει σε ένα μακρόπνοο, βιώσιμο και σύγχρονο παραγωγικό μοντέλο για να μπορεί με ασφάλεια να οργανώσει το μέλλον της, μακριά από νέες επαναλαμβανόμενες κρίσεις.

Κομβικοί κλάδοι της οικονομίας στους οποίους η χώρα έχει δεδομένο συγκριτικό πλεονέκτημα στο διεθνή ανταγωνισμό, όπως ο τουρισμός και η αγροτική παραγωγή, έχουν βασική προϋπόθεση την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Την ίδια στιγμή, ένας κεντρικός τομέας στον οποίο η καινοτομία ανθίζει διεθνώς περιστρέφεται γύρω από τη βιωσιμότητα, τις πτυχές της κυκλικής οικονομίας και την ενεργειακή μετάβαση.

Γι' αυτό και καταθέσαμε ένα πλήρες σχέδιο, που είναι καρπός μιας συλλογικής επιστημονικής δουλειάς που δομείται γύρω από την επιστημονική γνώση, τις καλές

πρακτικές άλλων χωρών αλλά και τους στόχους που έχουμε συμφωνήσει όλοι, τους στόχους του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Κάθε επένδυση, κάθε παραγωγική διαδικασία που λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα θα πρέπει να είναι φιλική προς το περιβάλλον.

Κάθε μας ενέργεια ως πολιτεία και ως επιχειρηματικός κόσμος, πρέπει να έχει ως προτεραιότητα την προστασία και τη διατήρηση του φυσικού μας πλούτου που κινδυνεύει ανεπανόρθωτα.

Με αυτά τα θεμέλια, τα τρία θεμέλια, νομίζω ότι μπορούμε να ανοίξουμε τη μεγάλη συζήτηση για το παραγωγικό αύριο της χώρας, εκκινώντας βέβαια απ' αυτό που χαρακτηρίσα λίγο πριν ως μεγάλη ευκαιρία, την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Επιτρέψτε μου εδώ μια παρατήρηση και αυστηρή κριτική ως προς το σχέδιο που έχει καταθέσει η ελληνική κυβέρνηση. Έχω την αίσθηση ότι αν μας καλούσαν να καταθέσουμε ένα σχέδιο το 2005, το 2014, το ίδιο θα κατέθετε η ελληνική κυβέρνηση, αν ήταν η ίδια στη διακυβέρνηση του τόπου. Η ίδια παράταξη.

Θέλω να πω δηλαδή ότι οι κεντρικές ιδέες του σχεδίου βρίθουν από την επανάληψη των γενεσιουργών αιτιών της οικονομικής κατάρρευσης της χώρας την περίοδο της κρίσης που είχε ως συνέπεια την απώλεια του 1/4 σχεδόν του 25% του ΑΕΠ από το 2010 έως και το 2015.

Δηλαδή, μείωση μισθολογικού κόστους, διάλυση κοινωνικού κράτους, καμία μέριμνα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καμία στόχευση για την στήριξη της απασχόλησης.

Θεωρώ ότι θα έπρεπε τουλάχιστον το όποιο σχέδιο που δεν τέθηκε σε πολύ σοβαρή διαβούλευση δυστυχώς, να ξεκινάει από έναν βασικό στόχο. Και ο βασικός στόχος είναι η στήριξη της εργασίας, οι νέες θέσεις εργασίας.

Όταν αυτή τη στιγμή ο μέσος όρος ανεργίας στην Ε.Ε. είναι στο 6,5% και στην Ελλάδα έχουμε 17%, από κει πρέπει να ξεκινάμε. Όχι να είναι ένας παρεμπιπτόν στόχος οι νέες θέσεις εργασίας.

Πέρα λοιπόν από το γεγονός ότι επαναλαμβάνει συνταγές αποτυχημένες, νομίζω ότι είναι ένα σχέδιο το οποίο σε τελική ανάλυση δεν θα ανταποκριθεί στην βασική ανάγκη που έχει σήμερα η ελληνική οικονομία και κοινωνία, που είναι η μείωση των ανισοτήτων.

Και αυτό, κατά την άποψή μου εγκυμονεί πάρα πολύ σοβαρούς κινδύνους.

Και ένας από τους πολύ σοβαρούς κινδύνους είναι το επόμενο διάστημα να βρεθούμε ξανά μπροστά σε κοινωνική ένταση, σε κοινωνική πόλωση.

Μπορεί κάποιοι θιασώτες απόψεων που εν πάση περιπτώσει έχουμε ανταλλάξει στο παρελθόν και έχουμε διαφωνήσει να χαίρονται σήμερα που η κυβέρνηση τις υλοποιεί.

Νομίζω ότι είναι λίγο κοντόφθαλμη αυτή η άποψη. Διότι καμία οικονομία δεν μπορεί να προχωρήσει μπροστά, όταν δεν υπάρχει κοινωνική ειρήνη, όταν υπάρχει μια διαρκής κοινωνική ένταση. Και η διάρρηξη της κοινωνικής συνοχής, που θα συντελεστεί με μεγάλη ταχύτητα το επόμενο διάστημα από την εφαρμογή αυτών

των επιλογών, και στα εργασιακά και στην οικονομία, νομίζω ότι εγκυμονεί αυτόν τον πολύ μεγάλο κίνδυνο.

Τώρα, η δική μας θεώρηση απέναντι σε όλα αυτά. Η δική μας η θέση είναι στον αντίποδα:

Η στρατηγική μας θέτει τις βάσεις για μια διατηρήσιμη ανάπτυξη. Είναι ο δρόμος γ'αυτό που εμείς ονομάζουμε δυνατή οικονομία αλλά και ισχυρή και δίκαιη κοινωνία.

Είναι ο δρόμος που αποκαθιστά την κοινωνική συνοχή, την ασφάλεια και τη σταθερότητα.

Όχι δια της επιβολής, όχι δια της βίας.

Αλλά δια της σταδιακής βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου όλων των πολιτών.

Δια της παροχής ενός σταθερού πλαισίου για την οικονομική δραστηριότητα και φυσικά για νέες επενδύσεις.

Το σχέδιο που εμείς εισηγούμαστε:

Πρωθεί τον μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου στην κατεύθυνση της οικονομίας της γνώσης και της αυξημένης προστιθέμενης αξίας προϊόντων και υπηρεσιών και όχι δια του ανταγωνισμού στη βάση μείωσης των μισθών.

Πρωθεί τη στήριξη και ανανέωση των επιχειρήσεων και ιδίως της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας σε όλο το παραγωγικό και τεχνολογικό φάσμα.

Πρωθεί την ρύθμιση της αγοράς εργασίας με συλλογικές συμβάσεις, την ενίσχυση των μισθών, και την πολύπλευρη θα έλεγα στήριξη της εργασίας, τη διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα σε δίκτυα, υποδομές και υπηρεσίες βασικών αγαθών και την ενίσχυση αυτού που εμείς ονομάζουμε ενιαίου και καθολικού κοινωνικού κράτους.

Και φυσικά προσβλέπει στο συνολικό οικολογικό μετασχηματισμό της οικονομίας και στην ανάσχεση της κλιματικής κρίσης.

Οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης βεβαίως είναι μια μεγάλη ευκαιρία.

Επιτρέψτε μου όμως εδώ μια παρατήρηση.

Δεν είναι το μόνο εργαλείο. Και θα έλεγα ότι δεν αρκούν και από μόνοι τους για την επανεκκίνηση της οικονομίας, αν δεν αντιμετωπίσουμε πολύ σοβαρές παθογένειες.

Χωρίς υγιές τραπεζικό σύστημα, με δυο λόγια, χωρίς την ισχυρή συμβολή του τραπεζικού τομέα στην αναπτυξιακή διαδικασία, δεν είναι εύκολο να επανεκκινήσει η οικονομία, και μάλιστα με σταθερά υψηλούς αναπτυξιακούς ρυθμούς, όπως έχει ανάγκη η χώρα.

Οι 4 συστημικές τράπεζες απέτυχαν παταγωδώς στην αντιμετώπιση των προβλημάτων τους και βεβαίως στο ρόλο τους, την χρηματοδότηση της επιχειρηματικότητας και της ελληνικής οικονομίας..

Ήταν πλήρης η αποτυχία στη διαχείριση των κόκκινων δανείων και η χρηματοδότηση που παρέχουν αφορά δυστυχώς ένα πολύ μικρό μέρος των επιχειρήσεων και της ελληνικής οικονομίας.

Κατά κανόνα έργα και επενδύσεις με εγγυημένη απόδοση, με ή χωρίς κρατικές εγγυήσεις.

Αυτό, κατά την άποψή μου, αλλά νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε όλοι σ' αυτό, είναι πανθομολογούμενο, πρέπει να αλλάξει. Αν δεν αλλάξει θα είναι μια τροχοπέδη.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα χρειάζεται τομές.

Το δημόσιο, ως μέτοχος, χωρίς πια μνημονιακές δεσμεύσεις, πρέπει να ασκήσει τα δικαιώματά του στη διοίκηση των τραπεζικών ιδρυμάτων, όπως προκύπτουν από τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς κοινούς κανόνες και πρακτικές, αξιοποιώντας την επιρροή του για μια πιο ορθολογική πολιτική στη χρηματοδότηση της οικονομίας και τη διαχείριση των κόκκινων δανείων, και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα το δημόσιο συμφέρον που απορρέει από τη συμμετοχή του ελληνικού δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο των τραπεζών.

Με δυο λόγια να το πω, το ακριβώς αντίθετο απ' ό,τι έκανε η κυβέρνηση τους προηγούμενους μήνες με την τράπεζα Πειραιώς.

Όσον αφορά το ρυθμιστικό πλαίσιο για την τιμολογιακή πολιτική προμηθειών και διαφόρων συναλλαγών, τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών πρέπει επίσης να ενισχυθεί με πιο σαφή νομοθεσία και με ταυτόχρονη ενίσχυση των εποπτικών θεσμών.

Από κει και πέρα, πιστεύω ότι υπάρχουν κι άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία που πρέπει να αξιοποιηθούν: το ΕΣΠΑ, ο αναπτυξιακός νόμος, η αναπτυξιακή τράπεζα, που ήταν αποτέλεσμα έντονης επιμονής μας την δύσκολη περίοδο της μνημονιακής επιτροπείας να υπάρξει, να δημιουργηθεί στη χώρα αναπτυξιακή τράπεζα. Νομίζω ότι είναι ένα εργαλείο που μπορεί να είναι πάρα πολύ χρήσιμο για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Για να μην μακρηγορώ, αυτές οι σκέψεις που μοιράστηκα σήμερα μαζί σας περιγράφουν το πώς αντιλαμβανόμαστε εμείς ως το πω έτσι την ευθύνη για την επόμενη μέρα του τόπου.

Μια ευθύνη που, παρότι διαφωνούμε, είμαι βέβαιος ότι σε πολλά αυτό μας το πιστώνετε. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι κουβαλάμε αυτήν την ευθύνη ως έχοντας τη διακυβέρνηση του τόπου σε μια πολύ δύσκολη περίοδο, που κάναμε τα πάντα για να βγει η χώρα από την πολυετή μνημονιακή περιπέτεια. Το καταφέραμε.

Επίσης καταφέραμε να μειώσουμε την ανεργία 10 μονάδες, να βγούμε από την πολυετή ύφεση, να αποκαταστήσουμε την κοινωνική συνοχή πράγμα που έδωσε ξανά τη δυνατότητα στην ελληνική οικονομία να αναπτυχθεί.

Κλείνω λέγοντας δυο πράγματα.

Ένα, ότι είμαι ανήσυχος, αλλά ταυτόχρονα έχω και κάποια ψήγματα αισιοδοξίας.

Ανησυχώ γιατί αποδείχθηκε ότι με τις λογικές του χθες, ακόμα και πριν την περίοδο του κορωνοϊού, της πανδημίας εννοώ, η αναπτυξιακή πορεία της χώρας είχε αρχίσει να αντιστρέφεται.

Και ανησυχώ διότι βλέπω ότι ακόμα, ενώ ο κόσμος αλλάζει, η Ε.Ε. κρατάει ακόμη πολύ ισχυρούς θύλακες συντηρητικών πολιτικών δυνάμεων που επιμένουν μετά την

πανδημία η Ευρώπη να προσγειωθεί σε ένα αυστηρό δημοσιονομικό πλαίσιο. Ίσως όχι το ίδιο μ'αυτό που ζήσαμε εμείς την προηγούμενη περίοδο, αλλά αυστηρό.

Από την άλλη, έχω ψήγματα αισιοδοξίας, διότι η νέα συναίνεση που διαμορφώνεται διεθνώς γύρω από την ανάγκη ενός νέου βιώσιμου και δίκαιου παραγωγικού μοντέλου, μπορεί να είναι η αρχή μιας νέας πιο ελπιδοφόρας περιόδου.

Σε κάθε περίπτωση όλα αυτά αξίζει τον κόπο να τα συζητάμε ανοιχτά.

Θέλω λοιπόν να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση και να σας καλέσω να συναισθανθείτε κι εσείς αυτήν την ευθύνη, να την αναλάβετε κι εσείς. Την ευθύνη και απέναντι στις επιχειρήσεις σας και απέναντι στους εργαζόμενους που έχετε. Είναι πάρα πολύ σημαντικό το ότι απασχολούνται στις επιχειρήσεις σας χιλιάδες εργαζόμενοι.

Την ευθύνη απέναντι στην ελληνική οικονομία. Απέναντι στην προσπάθεια που κάνατε κι εσείς όλα αυτά τα χρόνια να αναπτύξετε τις επιχειρήσεις σας.

Την ευθύνη που έχουμε όλοι μας, με δυο λόγια, απέναντι στη χώρα.

Η Ελλάδα αξίζει να βρει τη σταθερότητα, την ηρεμία και την αυτοπεποίθηση, Μετά την πανδημική κρίση να βρεθεί σε ένα καλύτερο και όχι σε ένα χειρότερο περιβάλλον. Να ζήσει καλύτερες μέρες.

Και αυτό, στο τέλος της ημέρας, είναι η ευθύνη όλων μας. Κι ίσως είναι κάτι που αναμφίβολα αποτελεί κοινή προσδοκία όλων μας. Σ' αυτό είμαι βέβαιος ότι θα συμφωνήσουμε.

Σας ευχαριστώ.